

homilija

OBNOVITI CRKVU U HRVATA

Mons. Vinko PULJIĆ

Dragi oci (nad)biskupi, braćo misnici, poštovane časne sestre, draga braćo i sestre – sudionici ovog tečaja!

Središnja tema ovoga Teološko-pastoralnog tjedna jest stotinu godina katoličkoga društvenog nauka. Naslov enciklike »Rerum novarum« upravo odgovara ovoj novoj stvarnosti u koju ulazimo. Te nove stvarnosti novi su izazovi za nas vjernike i ljude drugih svjetonazora koji su sinovi hrvatskog naroda. Kročimo u nova vremena puni radosti i nade što je naš narod ostvario stoljetnu težnju – imati svoju suverenu i samostalnu državu. Duboko smo svjesni i rana koje zadobismo u prošlim vremenima. Nama, duhovnim pastirima, predstoji važna zadaća uspostavljanja ispravne dijagnoze. To je osnovni uvjet da bismo mogli ponuditi prave duhovne lijekove i pronaći terapiju za ozdravljenje društva koje će biti sposobno, ulazeći u novu stvarnost, graditi bolji, pravedniji svijet, svijet u kojem će stanovati Bog.

Ne možemo zanijekati stvarne tragove sustavne ateizacije teoretskog i praktičnog materijalizma koja je dovela do teških tragedija ratnih uništavanja i razaranja. Potresno je i samo se prisjetiti što nam sve donese prljavi nametnuti rat laži, rušenja, paljenja, proganjanja, mučenja i ubijanja. Od svega toga sigurno je najotrovniji mrak mržnje koji se polako i neumorno uvlači u sve pore međuljudskih odnosa. Stoga mi kao navjestitelji Božje riječi, posvetitelji duša i savjesti i voditelji naroda Božjega imamo neizostavan zadatak donijeti ljudima Isusa, svjetlo naroda, onoga koji za sebe reče »Ja sam Put, Istina i Život«. Od nas se zahtijeva dugotrajni veliki napor da i sami sebe pročistimo Božjim duhom i ugradimo prave vrijednosti u novo društvo.

Papa u šestom poglavlju svoje enciklike »Centesimus annus« spominje da je Crkvi jedini cilj – briga i odgovornost za čovjeka. Nije riječ o apstraktnom, nego o stvarnom, konkretnom, povijesnom, odnosno svakom pojedinom čovjeku. Svaki je čovjek obuhvaćen otajstvom otkupljenja, sa svakim se Krist svojim vazmenim otajstvom zauvijek sjedinio. Dalje Papa nastavlja i kaže da Crkva ne može napustiti čovjeka jer »taj čovjek je prva staza, prvi put što ga Crkva mora prijeći vršeći svoje poslanje... Put što ga je zacrtao sam Krist, put koji nezaobilazno prolazi kroz otajstvo utjelovljenja i otkupljenja« (br. 53).

Taj konkretni čovjek današnjice, komu smo mi poslani, opterećen je i osiromašen moralom jugosocijalizma koji ga nije naučio pošteno raditi i na taj način dobro zaraditi, pa je tako držao uspjehom ako je prevario i okrao državu. Taj stav – dati što manje, a dobiti što više – zarazio je sve pore društva.

Zato se i uvukla tolika destruktivnost na radna mjesta, u školske klupe i uopće u međuljudske odnose.

1. Da bi se mogla dogoditi istinska obnova, potrebno je da taj konkretni čovjek zaživi novom moralnošću, da odgoji savjest prema kojoj će se ravnati i da nauči biti odgovoran za ono što čini ili propušta činiti.

Papa Ivan Pavao II. u prvoj godini svog pontifikata uputio je svećenicima pismo u kojem za Veliki četvrtak kaže da je umijećima nad umijećima biti odgojitelj savjesti. Poznato nam je načelo da može dati samo onaj koji ima. Savjest odgajati može samo čovjek ispravne savjesti i spremne odgovornosti. Obnova hrvatskog naroda u temeljima i u dubini morat će početi od ispunjenja tog našega poslanja.

Slična uloga povjerena je Ezri i Nehemiji, koji ulaze u povijest izraelskog naroda poslije povratka iz izgnanstva u domovinu. Po njima nastaje preporod narodnog bitka, počinje religiozno proljeće, doba najveće teološke i religiozne zrelosti. Ezra i Nehemija obnovu naroda započinju obnovom hrama. I mi se vraćamo sa svojim hrvatskim katoličkim narodom, s našim konkretnim čovjekom iz onoga vremena u kojem je vladalo progonstvo za hrvatsku vjerničku dušu. Čovjek je sposoban svojim naporom i umješnošću ponovno izgraditi sve one porušene drage zgrade ili obnoviti narušeno. Ali bez snage svjetla i topline Duha Svetoga ne može se obnoviti hram koji se zove ljudsko srce i ljudska duša.

2. OBNOVA HRAMA BOŽJEGA

Samo iz obnovljenog čovjeka i njegove obnovljene nutrine i izgrađene savjesti može se pristupiti obnovi naroda i društva. Nas je Bog pozvao i nama je povjerio sredstva milosti kako bismo bili osposobljeni pristupiti tom svetom zadatku. Da bismo na tom prevažnom zadatku i poslanju uspjeli, neka nam kao uzor posluže Nehemijine metode.

a) Nehemija dolazi svomu obeshrabrenom narodu i njegov prvi cilj bio je *pobuditi nadu* i *osigurati suradnju* ističući da Božja dobrostiva ruka vodi čovjeka i narod – »i ukrijepiše im se ruke na dobro djelo« (Neh 2,18).

b) Nehemija je obnovio *autoritet Božje riječi* (8,1–8). Potrebno je dakle spremniti čovjekovo srce i duh da riječ Božja postane izazovna i životna.

c) Njegova vještina organizacije učinila je da obnova bude uspješna, ali je temelj uspjeha bio u njegovu karakteru i osobi.

Nehemija je bio

- čovjek molitve; svaku situaciju, bila ona teška ili laka, radosna ili žalosna, okrenuo bi u molitvu;
- čovjek hrabrosti sposoban suočiti se s velikim opasnostima;
- čovjek prave brige za svoj narod koji je svoju osobu poistovjetio sa svojim narodom;
- čovjek dalekovidnosti ali i zdrave opreznosti, čvrste, jasne i dosljedne odluke i istinske nepristranosti.

Samo osobe poput Nehemije i Ezre, koji se služe nabrojenim metodama, uspjjet će obnoviti hram Božji zvan čovjek.

Namjeravao sam samo kratko izložiti navedene misli bez nekog susljednoga redoslijeda i tako nam svima u pamet dozvati veličinu i važnost naše uloge i odgovornosti u ovim novim stvarnostima. Bez navjestiteljskog i posve-

titeljskog zadatka koji trebamo ispuniti nema otkupljenog čovjeka ni sretnog društva, a ni obnovljenoga hrvatskog naroda. Ne smiju nas obeshrabriti bolna i teška stvarnost koju je donio ovaj rat kojemu je uzrok praznina čovjekova duha. Također nas ne smije ponijeti ni ushićena radost što je napokon svijet priznao i prihvatio postojanje hrvatskog naroda i njegove države. U svemu tome potrebno je trezveno i svjesno živjeti poslanje Crkve a to je put i ovog konkretnoga današnjeg čovjeka komu smo poslani kao navjestitelji, pastiri i voditelji.

Neka nas Kraljica apostola prati svojim moćnim zagovorom da obnovimo Crkvu u Hrvata, hrvatskog vjernika, izgrađujući novo društvo u novim vremenima. AMEN!